VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Jatkuvan oppimisen uudistuksen eteneminen

15.9.2021

Suunnittelupäällikkö Kirsi Heinivirta, opetus- ja kulttuuriministeriö

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Hallitusohjelma: Toteutetaan jatkuvan oppimisen parlamentaarinen uudistus. Uudistuksessa tarkastellaan jatkuvaa oppimista kokonaisuutena. Kokonaistarkastelussa otetaan huomioon koko koulutuspolun koulutuksen tarjonnan ja rahoituksen, sosiaaliturvan, muutosturvan, työttömyysturvan, omaehtoisen ja työvoimapoliittisen koulutuksen sekä osaamisen tunnistamisen niveltäminen uuteen järjestelmään.

Visio ja tavoitteet

Osaaminen turvaa tulevaisuuden

- Osaamistaso nousee.
- Työllisyysaste nousee
- Korkeakoulututkinnon suorittaneiden 25–64-vuotiaiden määrä ja osuus kasvaa ja perusasteen jälkeistä tutkintoa vailla olevien 25–64-vuotiaiden määrä ja osuus vähenee.

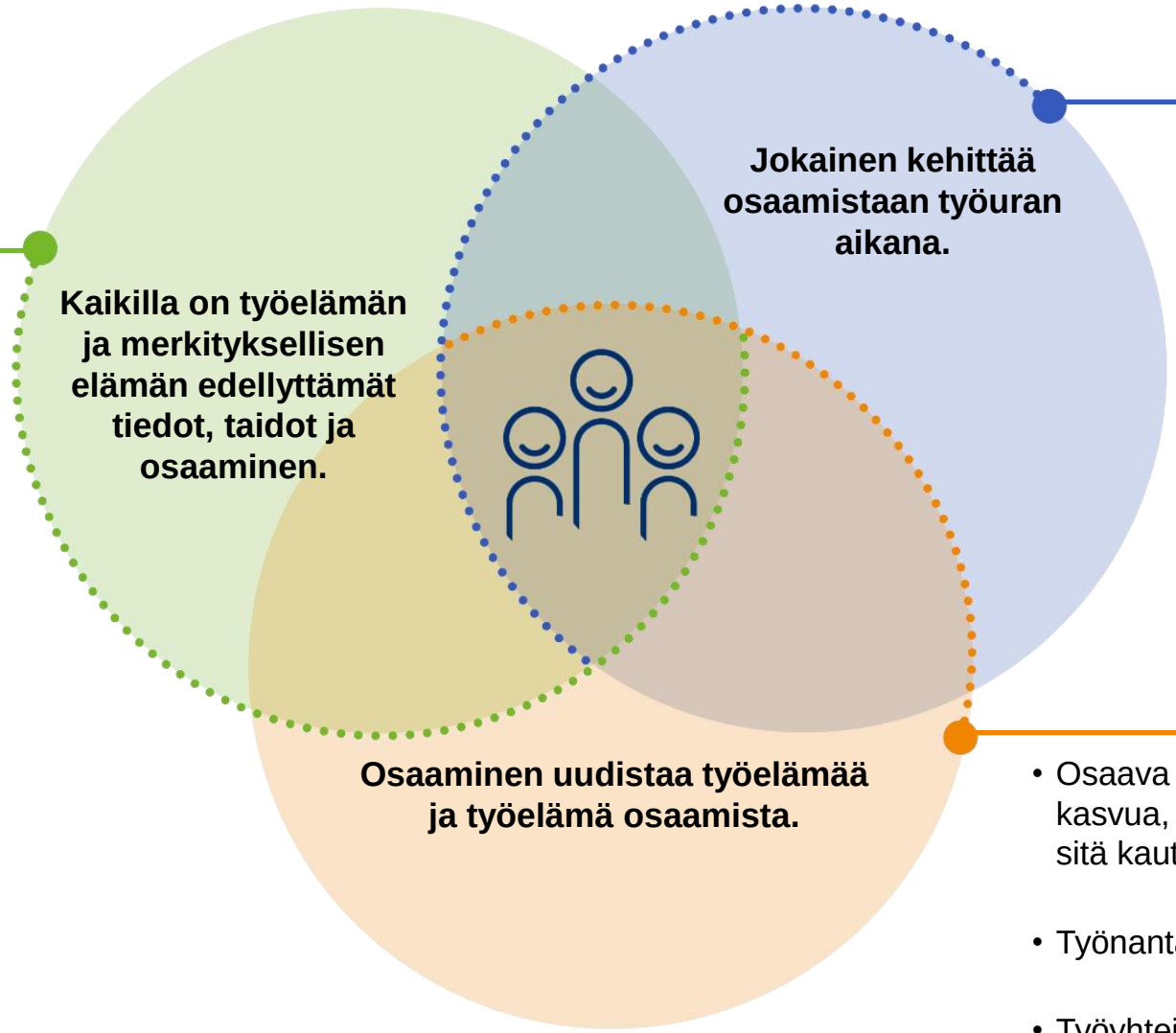

- Jokaisella on mahdollisuus uudistaa osaamistaan ennakoivasti, jotta työssä kehittyminen, työllistyminen uusiin tehtäviin ja uralla eteneminen olisi mahdollista.
- Osallistumisen tasa-arvo lisääntyy.

- Osaava työvoima tukee kestävää kasvua, innovaatiota ja kilpailukykyä ja sitä kautta hyvinvointia.
- Työnantajilla on osaavaa työvoimaa.
- Työyhteisöt tukevat uuden oppimista.

Toimenpidekokonaisuudet, 27 toimenpidettä

Jatkuva oppiminen osaksi työelämää
Oppivan työyhteisön kehittäminen
Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen
Työelämän ja osaamisjärjestelmän yhteyden tiivistäminen

Jatkuvan oppimisen saavutettavuuden varmistaminen
Ohjauksen kokonaisvaltainen kehittäminen
Hakeva toiminta ja viestintä
Etuusjärjestelmän kehittäminen tukemaan jatkuvaa oppimista

Jatkuvan oppimisen palvelujärjestelmän luominen
Koulutustarjonnan uudistaminen
Ennakoinnin systemaattinen ja kokonaisvaltainen kehittäminen ja parempi hyödyntäminen
Oppijan ja työnhakijan palveluprosessien kehittäminen
Digitaalisuuden mahdollisuuksien hyödyntäminen
Työn ja osaamisen liiton vahvistaminen

Tavoitteiden seuranta

- Keskeisimmät seurantaindikaattorit (avainindikaattorit) sisällytetään valtion talousvalmisteluun (talousarvion yleisperusteluihin) ja sitä koskevaan seurantaan alkaen vuoden 2022 talousarvioesityksestä
- Avainindikaattoreiksi valittu ne, joiden avulla voidaan mahdollisimman hyvin seurata asetettuja tavoitteita ja joiden tiedot olisivat lähtökohtaisesti päivitettävissä vuosittain.
- Indikaattoreita lisätään ja muokataan sitä mukaa, kun tiedonkeruut ja tietopohjat kehittyvät

Talousarvioon sisällytettävät avainindikaattorit

- Työpaikka on sellainen, että siellä voi oppia koko ajan uutta
- Osaavan työvoiman saatavuus (rekrytointiongelmien taustalla peruskoulutuksen tai muun vaaditun taidon puuttuminen)
- Pienistä ja keskisuurista yrityksistä henkilöstöään kouluttaneet
- Työikäisten koulutustaso (vailla perusasteen jälkeistä tutkintoa, pelkän yleissivistävän koulutuksen varassa olevat ja korkeakoulututkinnon suorittaneet)
- Koulutustasoaan nostavat
- Työikäisten työllisyysaste
- Osallistuminen jatkuvaan oppimiseen (erityisesti työttömät ja työvoiman ulkopuolella olevat, pienituloiset, yrittäjät, yli 55-vuotiaat, vieraskieliset)

Puuttuvat avainindikaattorit:
Tällä hetkellä työikäisten osaamisesta ja taidoista sekä osallistumisen esteistä tiedot päivittyvät harvemmin kuin vuosittain

Jatkuvan oppimisen rakenteet ja koulutustarjonta

- Laki Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksesta 682/2021 voimaan 1.9. Palvelukeskuksen momentille 29.01.04 siirretty 40 me sekä kohdennettu Suomen kestävän kasvun ohjelmasta 5 me vuoden 2021 III LTAssa.
- Rahoituksen vaikuttavuuden seurantajärjestelmä valmistuu vuoden 2022 loppuun mennessä.
- Maahanmuuttajien koulutustarjontaan ja ohjaukseen lisätty rahoitusta vapaan sivistystyön oppilaitoksissa vuoden 2021 III LTAEssa 2,5 me. Vuodesta 2022 alkaen esitys 5 miljoonaa euroa.
- Korkeakoulujen ja oppilaitosten koulutustarjontaa uudistetaan, valmistelu käynnissä
- Jatkuvan oppimisen koordinaattorit tukevat jatkuvaa oppimista ELY-keskuksissa.
- Jatkuva oppiminen pilottina OECD:n tukemassa valtion ennakoivaa hallintoa kehittävässä hankkeessa

Ennakointi, digitalisaatio-ohjelma, osaamisen tunnistaminen

- Ennakoinnin kehittämiseen kohdennettu 500 000 e Suomen kestävän kasvun ohjelmasta vuoden 2021 III LTA:ssa (TEM, OPH, Palvelukeskus)
- Jatkuvan oppimisen digitalisaatio-ohjelman arkkitehtuurityö käynnissä. Suomen kestävän kasvun ohjelmasta kohdennettu 2 me jatkuvan oppimisen digitaalisen palvelukokonaisuuden ja 2 me korkeakoulujen digivision valmistelutyöhön 2021 III LTA:ssa
- Laki valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain muuttamisesta 478/2021 tullut voimaan 1.8.2021 (Koski-tietovarannon avaaminen VST:lle)
- Osaamisen tunnistamiseen liittyvä työryhmävalmistelu käynnistynyt. Suomen kestävän kasvun ohjelmasta kohdennettu 200 000 e 2021 III LTA:ssa

Jatkuvan oppimisen etuudet

- Työttömyysturvajärjestelmää kehitetään siten, että työttömillä on nykyistä paremmat mahdollisuudet opiskella työttömyysetuutta menettämättä. Arvioidaan omaehtoisten opintojen enimmäistukiajan pidentämistä, jos puuttuu peruskoulun jälkeinen tutkinto. Esiselvityksen on määrä valmistua vuoden 2021 loppuun mennessä (TEM, STM)
- Opintotuen kehittämisen yhteydessä arvioidaan mahdollisuuksia kehittää sitä tukemaan nykyistä paremmin jatkuvaa oppimista. Kartoitus vuoden 2021 loppuun mennessä (OKM)
- Erillismuistio SOTU-komiteassa 6.9.2021

Kiitos!

https://minedu.fi/jatkuva-oppiminen

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET